

[C. J. F. Sven.]

Størrelse i Forhold til Egenkapitalen, naar det var en Kommune, der var Laantager. Jeg tror ikke, den højtærede Handelsminister har Ret heri. Jeg betvivler ikke, at det har været Tanken, i alt Fald den højtærede Handelsministers Tanke, men ser man paa Formuleringen i § 12, staar der udtrykkelig, at Betingelsen for, at Bankinspektøren kan tillade Afgivelser, er, at der er Sikkerhed „af lignende uomtvistelig Art“. Ja, men Arten! Naar der saa i Forvejen er nævnt som Arter af Sikkerhed: haandfaaet Pant under den ene eller den anden Form, saa kan man ikke, som den højtærede Handelsminister, fortolke det til ogsaa at omfatte solidariske Hæftelser eller Kommunegaranti.

Og hvis man endelig mener, at Formuleringen aabner Mulighed for en saadan Forstaelse, saa er Formuleringen i en vis Henseende farlig. For hvis man tror, at en solidarisk Hæftelse skulde være tilstrækkelig, saa er Springet ikke langt til Kautitioner. Ja, hvor vil man sætte Grænsen? Hvor mange skal der til, for at der her kan blive Tale om solidarisk Ansvar? To, der i Fællesskab kautionerer, er solidariske Kautionister. To, der i Forening optager et Laan, er solidariske. Hvor vil man saa sætte Grænsen? Man vil paa den Maade komme fuldstændig ud at svømme. Hvis det, den højtærede Handelsminister giver Udtryk for, er Mening, maa Ordene i alt Fald ændres.

Den højtærede Minister mente ikke, at man, hvis Bankinspektøren havde givet en Tilladelse paa dette Felt, og det viste sig, at den Disposition, som var blevet tilladt, vilde medføre Tab for Banken, saa kunde rette Krav mod Statskassen. Jeg er enig med den højtærede Minister i, at noget juridisk Krav kan man selvfølgelig ikke rette, men der er ogsaa noget, der hedder Moral, og det er et Spørgsmaal, om ikke Indskyderne i en Bank med mægtig moralsk Styrke kunde henvende sig til Statskassen, hvis en af Bankinspektøren godkendt Disposition har vist sig at være i høj Grad tabvoldende og har medført, at der er sket Indhug i Sparernes Penge. Derfor, selv om man ser ganske bort fra det juridiske, tilbage bliver det moralske. Derfor er det paa Forhaand betænkeligt at aabne Mulighed for, at Bankinspektøren gennem sin Afgørelse kan paadrage Staten et moralsk Ansvar, der godt kan vise sig at blive af økonomisk Betydning.

Med Hensyn til de store Bankers Provisionsfilialer mente den højtærede Handelsminister, at man, for at være fuldt ret-

færdig, maatte erkende, at disse Filialer i mange Tilfælde havde været af Betydning for den paagældende Egn. Det er muligt. Men hvis det virkelig er Tilfældet, at de Penge, de store Banker har suget op i deres Provisionsfilialer, er blevet anvendt til stedlige Formaal, saa kan der absolut ikke være nogen Betænkelighed ved at offentliggøre Balancerne. Men netop i dette, at Storbankerne ikke har ønsket at fremkomme med disse Balancer, hvoraf det klart vilde fremgaa, om Pengene er anvendt til stedlige Formaal eller ikke, ligger for mig et Bevis for, at Pengene i det store og hele ikke er blevet anvendt paa Egnen, men er blevet anvendt helt andre Steder. Men har den højtærede Minister Ret paa dette Punkt, falder jo enhver Betænkelighed bort. Saa vil det i Virkeligheden ogsaa være i Storbankernes Interesse at vise den stedlige Befolkning, at de Penge, der er betroet dem paa Stedet, ogsaa er blevet anvendt paa Stedet.

Overfor de i Lovforslaget indeholdte Bestemmelser om, at visse Udgifter til Etablering skal afskrives i en forholdsvis kort Aarrække, vil jeg sige, at for vort Vedkommende spiller det ikke saa stor en Rolle, om man afskriver dem over kortere eller længere Tid. Rent personlig foretrækker jeg, at det sker hurtigst muligt, thi disse mange Gange ganske fiktive Værdier bør naturligvis ikke findes paa Regnskabet længere end højt nødvendigt. Paa dette Punkt kan jeg altsaa ikke slutte mig til Venstres ærede Ordfører. Der bør man utvivlsomt sætte ind paa at faa dem afskrevet saa hurtigt som muligt.

Men baade med Hensyn til disse Afskrivninger og med Hensyn til de lovpligtige, i selve Bankloven foreskrevne Henlæggelser til Reservefonden og andre Fonds bør det være en uomgængelig Betingelse, at de er skattefri. Jeg har ved andre Lejligheder, hvor disse Spørgsmaal har været til Behandling her, gjort mig til Talsmand for, at Staten anstændigvis ikke af sine Borgere kunde forlange to Sæt Regnskaber, eet Sæt, som man mente nødvendigt af sikringsmæssige Hensyn, og eet, som man ansaa for opportunt af skattemæssige Hensyn. Det er en Uanstændighed af en Stat at forlange af sine Borgere, at de skal skatte af Ting, som Staten i andre Relationer ikke vil anerkende som Værdier.

Jeg har ikke hidtil fundet nogen større Sangbund for dette og smigrer mig heller ikke med, at jeg ved denne Lejlighed vil finde den fornødne Sangbund, men jeg skal ikke blive træt af at fremhæve det. Jeg ved, jeg har Ret i det, og jeg tror ikke, nogen for Alvor ud fra en mere moralsk Bedømmelse